

An aerial photograph of a cemetery. Several tall, white, leafless trees stand prominently against a background of dense, dark brown and reddish-brown foliage. A narrow stream flows through the center-right of the image. The overall scene is somber and quiet.

Hřbitov Svěsedlice

ječmen studio

Situace

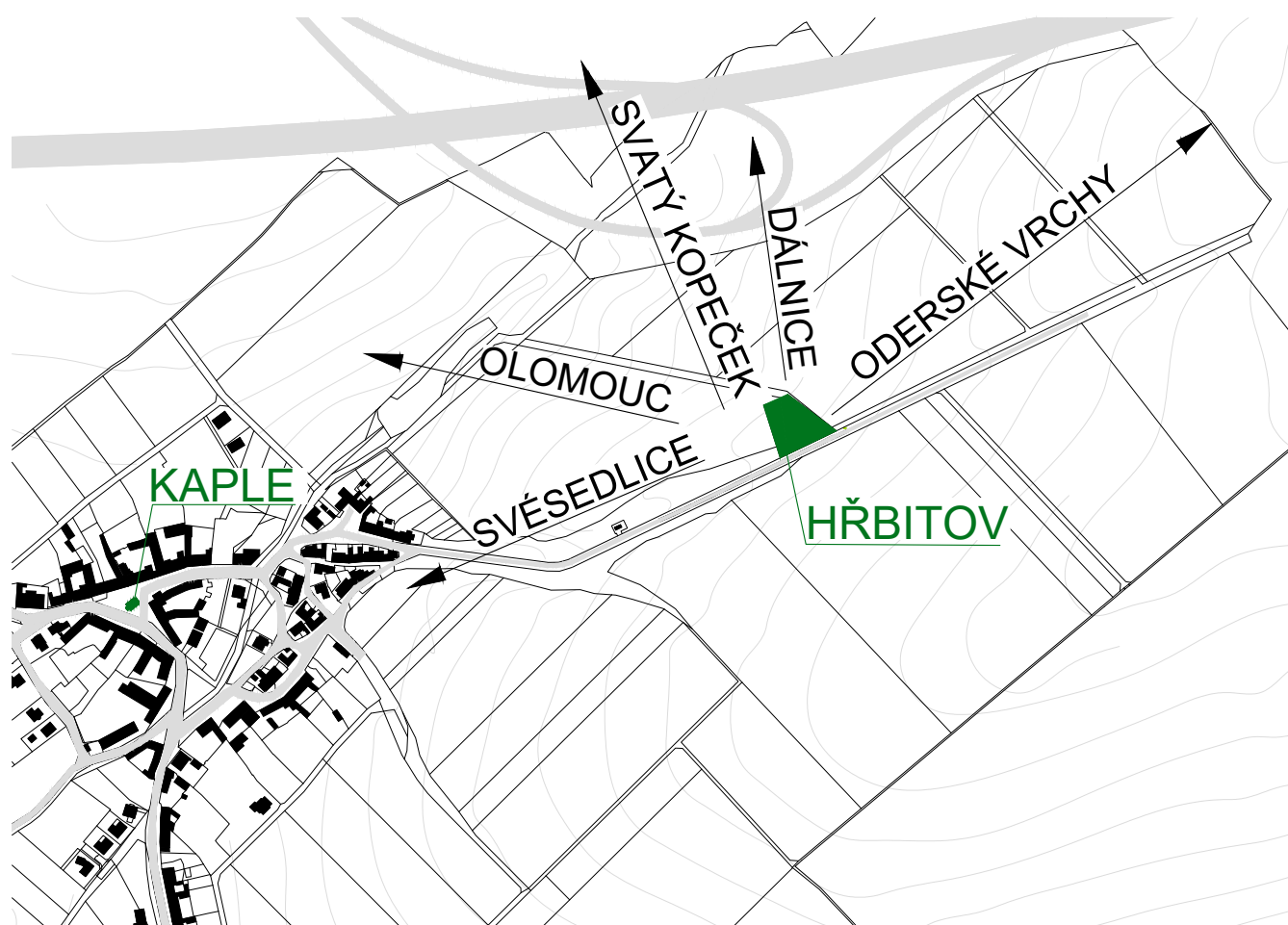
Nový hřbitov je situovaný východně nad obcí Svěsedlice (okres Olomouc). Je zde mírně zvlněná zemědělská krajina na okraji Tršické pahorkatiny, která se zvedá z roviny Hané. Hřbitov je navržený za vesnicí, přístupný mírně stoupajícím úvozem s úzkou asfaltovou cestou.

Místo hřbitova je zvoleno na horizontu, na konci této cesty. Je to místo s výhledem do širokého okolí (Olomouc, Oderské vrchy, Sv. Kopeček, blízká i daleká pole...).

A také je místo vizuálně spojeno se Svěsedlicemi.

Založení nového hřbitova je potřebou živé vesnice. Lidé chtějí mít své mrtvé blízko.

A proto je umístění na horizontu s výhledem pro záměr vhodné. Nový hřbitov chápeme jako krajinnou úlohu.

Koncept

Malý hřbitov je pomyslnou zahrádkou uprostřed obdělávané zemědělské krajiny. Pomocí jemné terénní modelace, orientace výhledu z kopce a jednoduché nízké kamenné zídky - vznikne scéna. Za zídkou je území zemřelých. Průchod v ní je jasně vymezený předěl. Nenáročná stavba, jen geometricky upravený terén se stříhaným trávníkem a břidlicová zídka (typická pro místní statky a stodoly). Celý hřbitov je na zvýšené terénní terase, vytváří se tím ostrov nad poli. V ose průchodu je na nejnižším místě kříž. Podél celé hrany terasy hřbitova k vesnici je výškový zlom. Terasa hřbitova klesne na úroveň okolí. Symbolicky naváže na krajinu.

Hřbitov je přístupný z asfaltové cesty začínající v úvozu. Podél cesty jsou navržena podélná parkovací stání. V jejich pokračování je skryté místo na kontejner. Před hřbitovem se odděluje polní cesta. Šikmý prostor mezi ní a kamennou zídkou vytváří předprostor hřbitova.

Umístujeme zde parkovací místo pro pohřební vůz nebo hendikepovaného. A lípu, která až vyroste, bude předprostoru dominovat. Variantně zde může být umístěna menší socha (anděl, plačka, pieta,..), nová nebo z lapidária.

V blízkosti vstupu je navrženo stanoviště pro konve, studna s pumpou (variantně skrytý barel s vodou).

Vlastní hřbitov je přírodě blízké místo. Trochu skryté za vzrostlou zelení svahu úvozu.

Metaforický stojí člověk před úzkou brávkou (do nebe?), projde a za ní se rozšíří obzor.

Význam brány se zdůrazní hustší vydlážděným povrchem kolem ní a řidší dlažbou směrem lípy a kříže.

Hřbitov je rovina lemovaná asymetricky po delších stranách šikmými svahy. Mírné svahy na jedné straně hrobová místa, na druhé straně urnová místa. Rovina se mírně rozšiřuje směrem do hloubi hřbitova. Na konci je terénní hrana svahu s rozptylovou loučkou. Vysekávaný trávník ve vysoké trávě (kvetoucí byliny). Rovina je velmi mírně nakloněná ve smyslu původního terénu - dolů směrem ke kříži - k obci. Osa lípa - branka v kamenné zídce - kříž spojí prostor před hřbitovní zdi s prostorem za hřbitovní zdi a směřuje pohled do dálky.

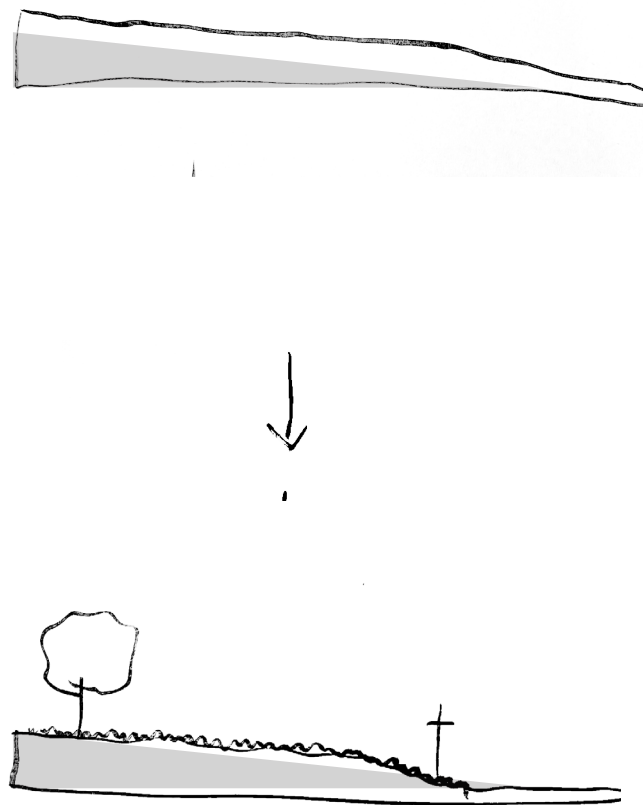
V první etapě se vytvoří místa na zemní a urnové hroby v dolní části šikmých ploch. V další etapě se lze kapacita hrobních míst rozšířit do vrchní části šikmých ploch. Na severním náspu by byla rovná plocha a lavice s výhledem směrem Svatého Kopečku.

Materiálové řešení

Je navrženo přírodě blízké - pochozí plochy z krátkého trávníku, ostatní zelené plochy z lokálních bylin a okrasné vysoké trávy, kočičí hlavy ze žuly (jako na nové návsi ve vesnici) a plochy na parkování a tříděný odpad z mlátu. Ze severu obklopí areál hřbitova zeď z přírodního kamene (břidlice včetně hlavy zdi), z jižní a severní straně pozinkované pletivo zarostlé živým plotem a za křížem průhledný pozinkovaný plotek (výšky 1 m), který nebrání ve výhledu. Stávající stromový porost se v první etapě co nejvíc zachová a doplní se za severním náspem o stromořadí.

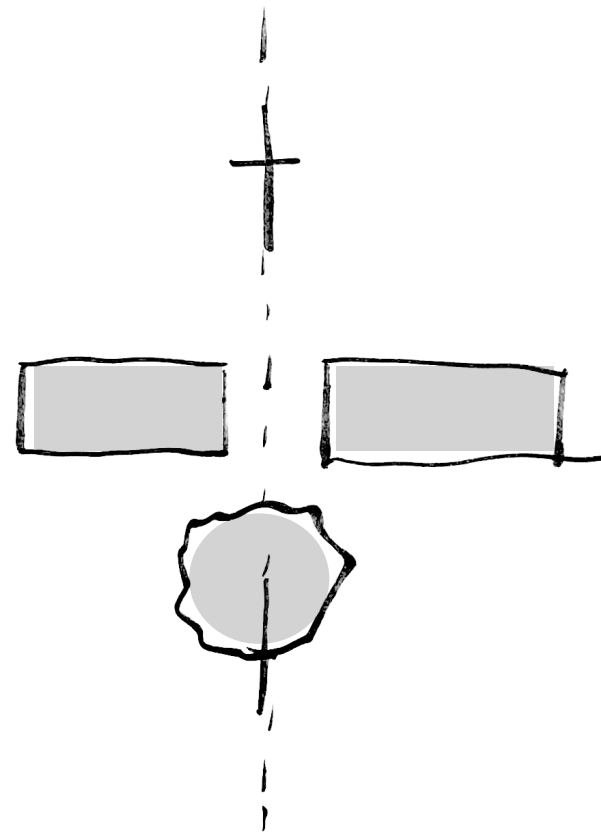
1 Zatravnění

Přeměna stávajícího pole v travnaté plochy.

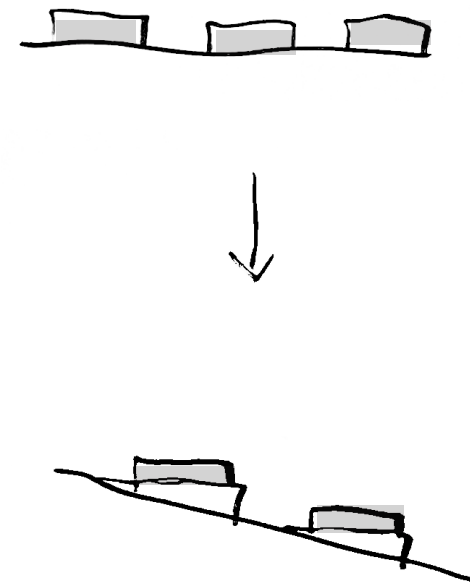
2 Kompoziční osa

Středem hřbitova prochází kompoziční osa, která je dána křížem, bránou a nově vysazenou lípou.

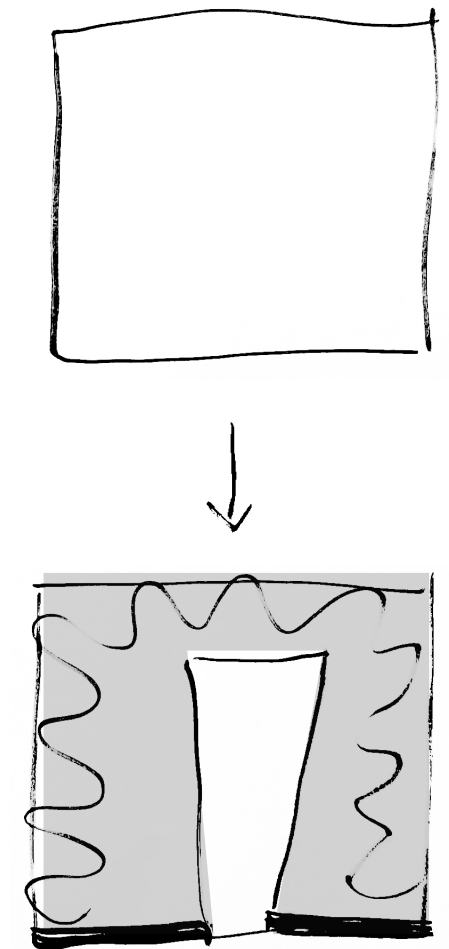
3 Změny terénu

Návrh respektuje svažování stávající terénu směrem na severozápad. Mírně se formuje - ve středu se vytvoří rovná plocha, na obě strany terén terasovitě stoupá. V terasách jsou umístěny hroby.

4 Vymezení prostoru

Otevřené pole se ohraničí zdí z přírodního kameniva, živým plotem a stávajícími i nově vysazenými stromy, čímž se vytvoří intimní prostor.

stávající situace

návrh pohled z jihu směrem ke Svěsedicím

návrh hřbitov z ptačí perspektivy

návrh pohled ze západu směrem k Oderským vrchům

návrh pohled od brány hřbitova

návrh situace s ortofotomapou 1:250

- 1 - urnové hroby (I. etapa - 30, II. etapa 25)
- 2 - hroby země (I. etapa - 20, II. etapa 10)
- 3 - rozptylová loučka
- 4 - užitková voda pro zalévání
- 5 - vyvýšené místo, záhony, lavička
- 6 - parkovací místo handicap
- 7 - stojany na kola
- 8 - parkovací místa 3x
- 9 - kontejner bio 6m³
- 10 - odpad 3x 240l - plast, směsný, sklo
- 11 - kříž
- 12 - strom, lavička s výhledem do okolí
- 13 - volný předprostor srůstající s krajinou

plocha - areál hřbitov:

na p.č. 193/10: 1262 m²
 na p.č. 201/1: 246 m²
 na p.č. 200: 123 m²

celková plocha: 1508 m²

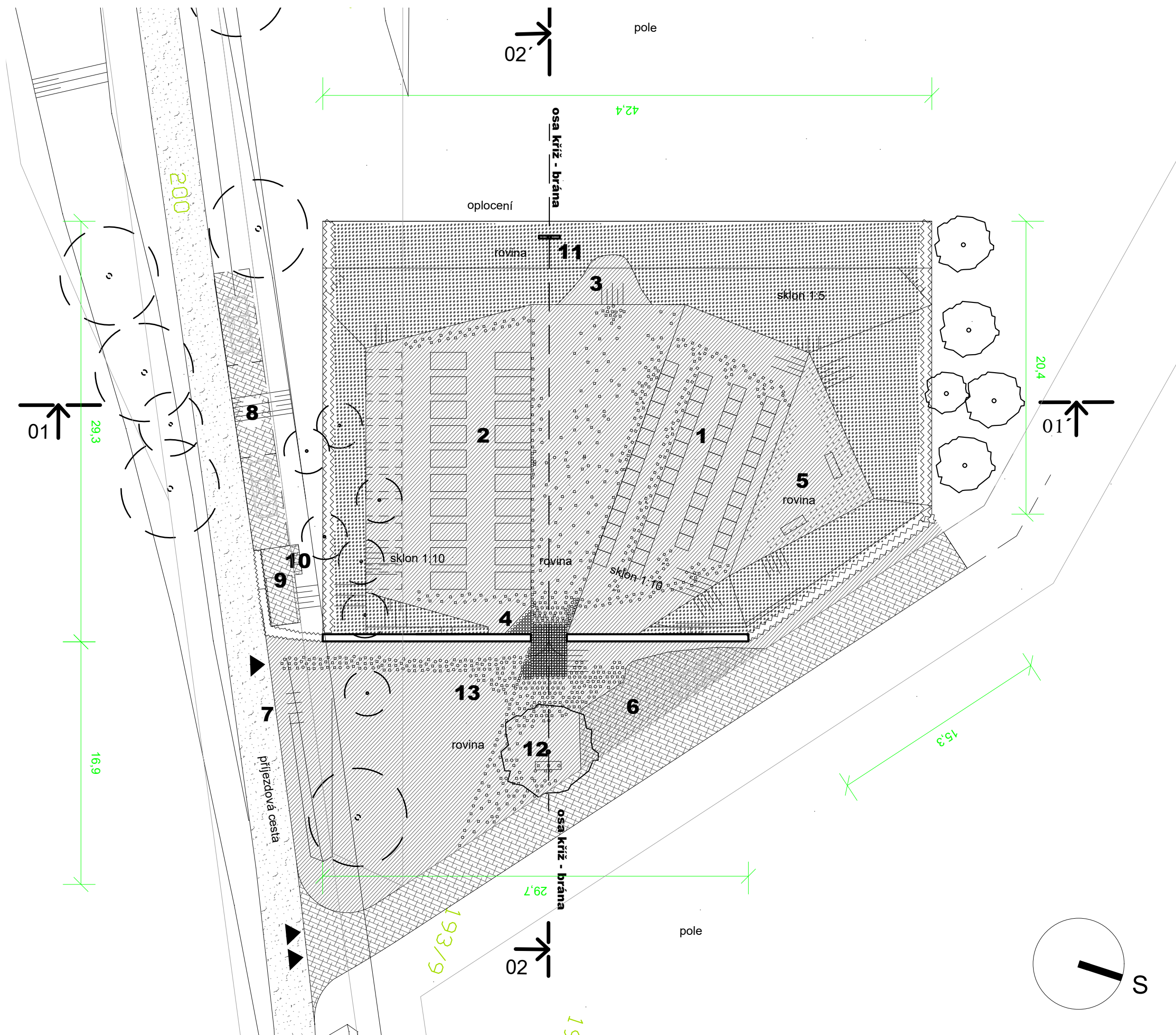
LEGENDA

- vstup
- vjezd
- šterkový trávnik
- sečený trávnik
- lokální byliny
okrasné traviny
- živý plot
- zeď
- žulové kostky
nášlapné kameny v trávě
- stromy - stávající
- stromy - nové

návrh

situace

1:250

- 1 - urnové hroby (I. etapa - 30, II. etapa 25)
- 2 - hroby země (I. etapa - 20, II. etapa 10)
- 3 - rozptylová loučka
- 4 - užitková voda pro zalévání
- 5 - vyvýšené místo, záhony, lavička
- 6 - parkovací místo handicap
- 7 - stojany na kola
- 8 - parkovací místa 3x
- 9 - kontejner bio 6m³
- 10 - odpad 3x 240l - plast, směsný, sklo
- 11 - kříž
- 12 - strom, lavička s výhledem do okolí
- 13 - volný předprostor srůstající s krajinou

plocha - areál hřbitov:

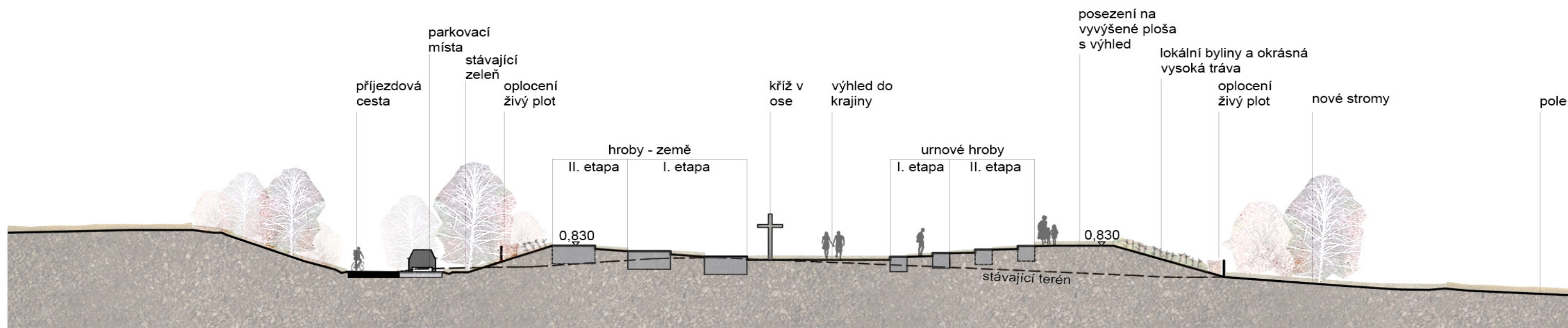
- na p.č. 193/10: 1262 m²
- na p.č. 201/1: 246 m²
- na p.č. 200: 123 m²

celková plocha: 1508 m²

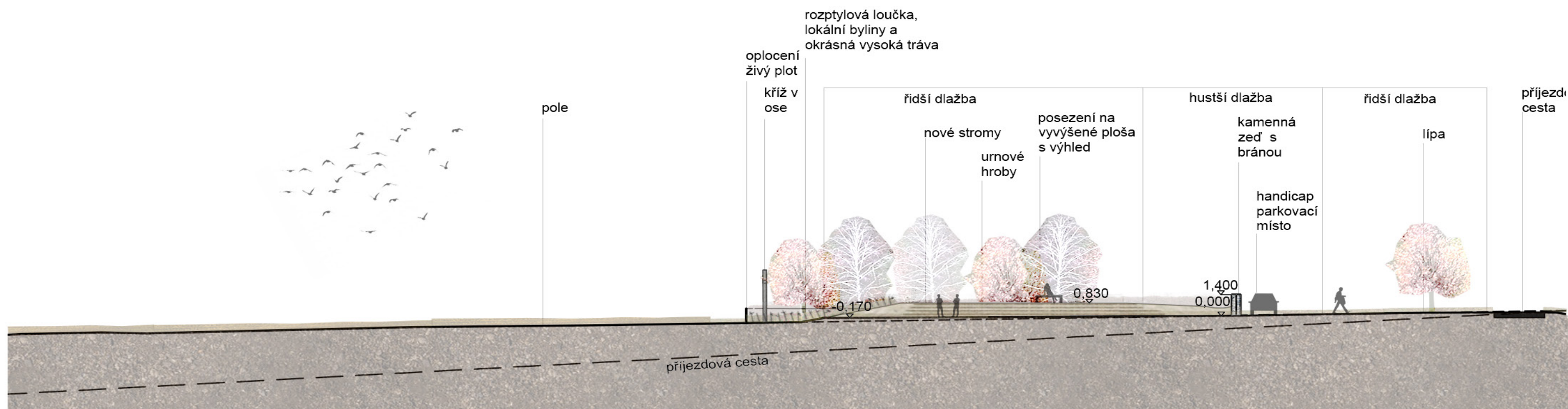
LEGENDA

- vstup
- vjezd
- šterkový trávnik
- sečený trávnik
- lokální byliny
okrasné traviny
- živý plot
- zeď
- žulové kostky
nášlapné kameny v trávě
- stromy - stávající
- stromy - nové

návrh řez terénem 01-01'

návrh řez terénem 02-02'

návrh

materiály

lokální přírodní kamenná zeď
trávníkem prorůstající tvarovky pro pojezd

živý plot z neopadavých druhů
lokální byliny a traviny

zadláždění kameny a žulovými kostkami
sečený trávník se šlapáky

Landart, Velká Británie

inspirace

Green-Wood Cemetery |
Brooklyn, New York, USA

Roques Blanques Cemetery |
Barcelona, Španělsko

Dostavba hřbitova |
Praha–Suchdol, Česko

Hřbitov Svěsedlice

2024 ječmen studio